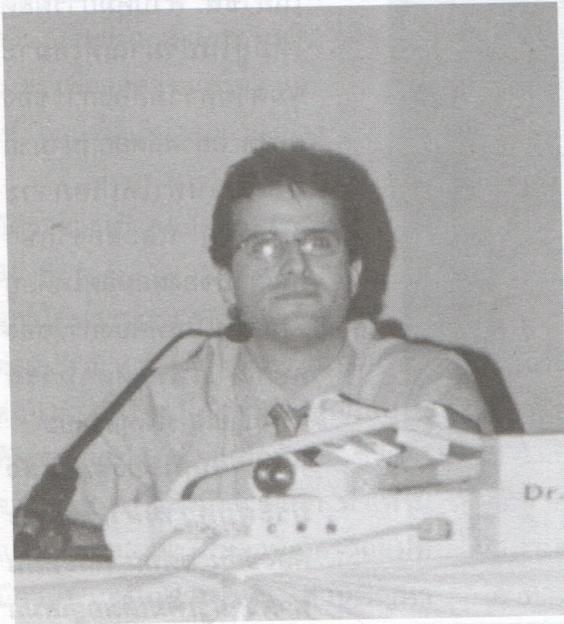

3 สิ่งที่ถูกลืมมองข้าม ในการดูแลสุขภาพฝูงสุกร

■ Dr.Sergi Bruguera

ด้วยเหตุนี้ สัตวแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ จึงจัดการบรรยายเรื่อง “3 Forgotten Things in Pig Health” ขึ้นในการประชุมวิชาการทางสัตวแพทย์และการเลี้ยงสัตว์ ครั้งที่ 30 ณ ห้องบรรยาย 1 ศูนย์ประชุมบางกอกคอนเวนชัน ชั้น 5 โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ.2547 ที่ผ่านมา โดยมี Dr. Sergi Bruguera Pig Technical Services บริษัท ฮิปร้า จำกัด เป็น

วิทยากร และมีรศ.น.สพ.ดร.รุ่งโรจน์ ธนาวงษ์นุเวช คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ดำเนินรายการ รวมทั้งบรรยายสรุป ซึ่งมีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนมาก

Dr.Sergi กล่าวว่า จากประสบการณ์การทำงานฟาร์มสุกรในประเทศต่างๆ ทั่วโลก พบว่าฟาร์มส่วนมากจะเอาใจใส่เรื่องการดูแลสุขภาพเป็นอย่างดี แต่มีอีก 3 เรื่องใหญ่ๆ ที่ฟาร์มมักจะไม่คำนึงถึงแม้จะเป็นสิ่งที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว แต่ไม่ได้ลง

การดูแลสุขภาพเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในเลี้ยงสุกร เนื่องจากมีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิต จึงส่งผลให้มีการศึกษาความรู้ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้เพิ่มศักยภาพการควบคุมโรคมากมาย แต่ก็ไม่ได้ผลเต็มที่ เกิดปัญหาโรคระบาดสร้างความสูญเสียอยู่เป็นประจำ เพราะมีปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพบางอย่างที่ถูกลืมมองข้าม

ในรายละเอียดมากนัก ซึ่งสิ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพประสิทธิผลการผลิตของสุกร ได้แก่ 1.การสร้างระบบการป้องกันชีวภาพภายนอกฟาร์ม 2.การและบริเวณการกักโรคสุกรก่อ 3.การตรวจวิเคราะห์โรคทางพันธุกรรม

เรื่องที่ 1 การสร้างป้องกันทางชีวภาพภายนอกฟาร์ม เป็นเรื่องที่ฟาร์มบริเวณเคยร่วมมือกัน เนื่องจากทุก

ใหม่เกิดขึ้นหลายโรค ถึงแม้ทุก
จะสร้างระบบควบคุมป้องกัน
แต่ละฟาร์มอย่างดี มีการ
อย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันไม่ให้
เข้าฟาร์ม แต่จะลืมนำไปถึง
ในพื้นที่เดียวกันว่ามีการ
หรือไม่ หากมีฟาร์มที่ไม่มี
โรคที่เข้มงวดอยู่ ทุกฟาร์ม
ใกล้เคียงก็มีความเสี่ยงต่อการ
เช่นเดียวกัน แม้เราจะมีการ
โรคภายในฟาร์มที่ดีก็ตามก็
ไม่ประสบความสำเร็จ ยก
เช่นฟาร์มนาย ก. มีการ
อย่างดี แต่ฟาร์มนาย ข.
จากฟาร์มนาย ข.ก็จะเข้ามาอยู่
นาย ก. เนื่องจากมีอัตราการ
และอาจนำโรคจาก
มาระบาดที่ฟาร์มนาย ก. อีก

โดยปัจจัยเสี่ยงต่อการนำเชื้อ
ส่วนใหญ่เกิดมาจากการ
สัตว์เข้าออกฟาร์ม ซึ่งฟาร์ม
เดียวกันจึงต้องปรึกษา
สร้างระบบป้องกันควบคุม
ภายนอกฟาร์มขึ้น เพื่อกำจัด
เหล่านั้นเช่น ถ้าใช้เส้น
ร่วมกันก็ควรจะทำจุดฆ่า
ก่อนเข้าบริเวณที่ฟาร์ม
เพราะฉะนั้นหากเกษตรกรใน
ไม่ร่วมมือกัน ปัญหา
ในบริเวณก็ยังมีต่อไป และ
ออกมาแล้วว่า ปัญหา
เกิดจากความบกพร่องของ
โรคภายในเพียง 5
เท่านั้น เนื่องจากทุกฟาร์ม
สำคัญเรื่องนี้เต็มที่แล้ว แต่
จะเกิดจากระบบป้องกัน
ไม่เข้มพอมากกว่า

ดังนั้นเมื่อแต่ละฟาร์มรวม
แล้ว ก็ต้องระดมความคิด

ช่วยกันหาปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค
และวางแผนการป้องกันควบคุมร่วมกัน
โดยพิจารณาจากความหนาแน่นของ
การเลี้ยงสุกรที่มีอยู่ในพื้นที่ เพราะถ้า
ความหนาแน่นไม่มาก ปัญหาของโรค
ก็จะน้อย แต่ถ้าหากในบริเวณนั้น
การเลี้ยงหนาแน่นมาก ปัจจัยเสี่ยงต่อ
การเกิดโรคจะมากขึ้นตามไปด้วย ส่ง
ผลให้การวางแผนการป้องกันใน
แต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้
ฟาร์มที่ร่วมมือกันสร้างระบบการ
ป้องกันทางชีวภาพภายนอกฟาร์มนั้น
สามารถใช้โปรแกรมวัคซีนเหมือนกันได้
เนื่องจากโรคที่เกิดขึ้นจะคล้ายคลึงกัน
ช่วยให้การควบคุมปัจจัยมีประสิทธิ
ภาพมากยิ่งขึ้น” Dr.Sergi กล่าว

Dr.Sergi กล่าวต่อถึงเรื่องที่ 2
ที่มักจะถูกมองข้ามไปคือ การกักโรค
เพื่อให้สุกรมีภูมิคุ้มกันที่ดีก่อนนำเข้าฝูง
เพราะปัจจุบันทุกฟาร์มมีการปฏิบัติตาม
คำแนะนำอยู่แล้วเช่น การคลุกหมู แต่
จะลืมนำพิจารณาถึงว่า บริเวณที่กักโรค
อยู่ที่ไหน มีโปรแกรมการกักโรคอย่างไร
ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ไหน และรายอื่นใน
พื้นที่เดียวกันมีวิธีการกักโรคอย่างไร
เนื่องจากฟาร์มที่อยู่ใกล้เคียงกันควรมี
วิธีการกักโรคที่คล้ายคลึงกัน รวมทั้ง
ควรนำเข้าจากแหล่งเดียวกัน เพราะถ้า
ใช้สุกรจากแหล่ง
เดียวกัน ปัญหาของ
โรคก็จะคล้ายคลึงกัน
สามารถวางแผนกัก
และควบคุมโรคได้
ง่าย แต่ถ้านำมา
จากหลายแหล่ง
พันธุ์ก็จะส่งผลให้
โปรแกรมการกัก
และควบคุมป้องกัน
โรคทำได้ยาก

ด้าน การ

■ รศ.น.สพ.ดร.รุ่งโรจน์ สุนาวงษ์นุเวช

นำสุกรเข้าฝูงซึ่งเกษตรกรบางรายนิยม
ที่จะนำสุกรปลอดโรคเข้าฟาร์ม เพราะ
เข้าใจว่าไม่มีปัญหาเรื่องโรค แต่กลับ
ลืมนำหมูปลอดโรคนั้นจะไม่คุ้นกับ
เชื้อโรคที่มีอยู่ในฟาร์มจึงส่งผลให้ติดเชื้อ
และเกิดโรคได้รวดเร็ว สร้างความสูญ
เสียดังรุนแรง ส่วนผู้เลี้ยงอีกกลุ่ม
หนึ่งกลับนิยมนำเข้าสุกรแหล่งที่มีโรค
เนื่องจากคาดว่าสุกรจะมีภูมิคุ้มกันโรค
แน่นอน แต่ก็ต้องมาวางแผนการกัก
โรคให้ดีว่าควรจะต้องใช้ระยะเวลาการ
กักโรคนานเท่าใดจึงจะไม่แพร่เชื้อที่ติด
มาไปสู่ฝูง จึงสรุปได้ว่า ต้องทราบ
แหล่งที่มาของสุกรว่าเป็นอย่างไรเพื่อ
นำมาวางแผนป้องกันโรค โดยถ้าเป็น
สุกรปลอดโรคก็ต้องมีการจัดโปรแกรม

■ บรรยายภาคในห้องประชุม

วัคซีนป้องกันก่อนนำเข้าฟาร์ม หรือนำเข้ามาตั้งแต่อายุน้อยเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคที่มีอยู่ในฟาร์ม แต่หากนำสุกรที่มีภูมิคุ้มกันเข้ามาก็ต้องกักโรคอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันนำเชื้อโรคที่ติดมาไปสู่ฝูง

นอกจากนี้การนำเข้าสุกรสาวก็ไม่ควรนำเข้ามาบ่อยๆ เนื่องจากจะยุ่งยากต่อการจัดการ ซึ่งควรนำเข้าเพียง 3-4 ครั้งต่อปี และนำเข้ามาทีละชุด รวมทั้งควรนำมาจากแหล่งเดิม เพื่อลดปริมาณเชื้อโรค ส่งผลให้ไม่มีโรคใหม่เข้ามาระบาดในฟาร์ม ทำการป้องกันโรคได้ง่าย และที่สำคัญควรมีการตรวจเลือดสุกรก่อนนำเข้าฟาร์ม ช่วยให้ทราบว่าสุกรที่จะนำเข้ามาไม่มีโรคอะไรบ้าง เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนการจัดการ อาทิเช่น การทำวัคซีน หรือการใช้ยาปฏิชีวนะเพื่อลดปริมาณเชื้อแบคทีเรียที่ติดมา และตรวจเลือดอีกครั้งว่าปลอดโรคจึงจะนำสุกรเข้าฝูง ดังนั้นการจัดการให้สุกรมีภูมิคุ้มกันก่อนนำเข้าฝูงจะช่วยลดปัญหาเหล่านี้

“สำหรับเรื่องสุดท้ายที่ทุกคนมักจะมองข้ามไปคือ การใช้ข้อมูลทางห้องปฏิบัติการมาช่วยในการดูแลสุขภาพสุกรภายในฟาร์ม เนื่องจากปัญหาโรคของแต่ละฟาร์มแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาจึงต้องอาศัยข้อมูล ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการมาวิเคราะห์ สาเหตุว่าเกิดจากอะไร ช่วงอายุใดที่สุกรตายสูงมาก เป็นโรคใดมากที่สุด และนำมาเทียบกับค่ามาตรฐาน หลังจากนั้นก็มาวางแผนป้องกันแก้ไขปัญหาย่างเป็นระบบ และตรงจุด ซึ่งทั้ง 3 เรื่องที่กล่าวมาหากฟาร์มปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะช่วยให้ปัญหาสุขภาพสุกรในฟาร์มนั้นลดลง” Dr.Sergi กล่าวทิ้งท้าย

ศูนย์รวมอุปกรณ์เครื่องมือฟาร์มปศุสัตว์ และ สัตวแพทย์ นานาชนิด

GIS

GISS MARKETING CO.,LTD.
บริษัท กิส มาร์เก็ตติ้ง จำกัด

Email : giss@mozart.com
Website : www.giss.com

จัดส่งทั่วมีสตูปรชนนีย เครื่องบีน ขนส่งทั่วประเทศ

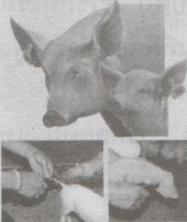
มีของมากมายหลายร้อยรายการพร้อมส่งในสต็อก หรือนำเข้าตัวใหม่ให้ทันที

อุปกรณ์สำหรับโคเนื้อ / โคนม / สัตวโคยู

- ★ อุปกรณ์ทำเครื่องทนายสัตว์
- ★ อุปกรณ์ตรวจรักษาโค
- ★ อุปกรณ์รักษาเต้านม
- ★ อุปกรณ์เครื่องมือผ่าตัด
- ★ อุปกรณ์เข็นฉัดยา, โซริงคัตไมต์, ทีปอนยา
- โซริงคัตไมต์ และอะไหล่สำหรับโซริงคัต
- ★ อุปกรณ์เครื่องรีดนมโค, แพะ, แกะ
- ★ อุปกรณ์ผสมเทียมโค และ กังนำเชื้อแช่แข็ง
- ★ อุปกรณ์สำหรับผ่าซากสัตว์ใหญ่
- ★ อุปกรณ์ผ่าตัดตัวอ่อนที่คลอดยาก
- ★ ส้อมไทยทุกชนิดใช้ขนบ

อุปกรณ์สำหรับฟาร์มสุกร

- ★ อุปกรณ์ทำเครื่องทนายสุกร
- ★ อุปกรณ์ผสมเทียมสุกร
- ★ อุปกรณ์เครื่องมือผ่าตัด
- ★ เครื่องตรวจตั้งท้อง
- ★ อุปกรณ์เข็นฉัดยา, โซริงคัตไมต์,
- โซริงคัตไมต์ และอะไหล่สำหรับโซริงคัต
- ★ เครื่องตรวจวัดไขมัน

อุปกรณ์สำหรับสัตว์ปีก ไก่, เป็ด

- ★ อุปกรณ์เข็นฉัดยา, ฉักซ์อินท์ไมต์
- ★ เบอร์ตีคิกกี้ - คิม
- ★ อุปกรณ์สำหรับผ่าซาก, ชุดสวมป้องกัน
- เข้าฟาร์ม

อุปกรณ์สำหรับโรงพยาบาล และ คลินิกสัตวแพทย์

- ★ กงว ICU
- ★ อุปกรณ์วางยาละลายระยะไกล (ลูกดอกเป้า)
- ★ AutoClave เครื่องนึ่งฆ่าเชื้อ
- ★ โต๊ะตรวจรักษาผ่าตัดไอโครสคิป
- ★ เครื่องดมยาละลายสัตว์เล็ก สัตว์ใหญ่ อะไหล่ และบริการตรวจเช็คคุณภาพ
- ★ อุปกรณ์ Pulse Oximeter, monitor ท้องผ่าตัด
- ★ กงวพักฟื้นสัตว์
- ★ อุปกรณ์ตรวจจับการหายใจขณะหลับ (Ap alert)
- ★ ปลอกคอป้องกันการรื้อย ชั้นรักษาแผล / อานน่ายาฆ่าแมลง

ถังและอุปกรณ์สำหรับเก็บ น้ำเชื้อแช่แข็ง และ วัสดุช่วยกันกักแช่แข็ง

- ★ อุปกรณ์สำหรับเก็บแช่แข็งเลือด, ชิ้นส่วนอวัยวะ, ตัวอ่อน, น้ำเชื้อ
- ★ เครื่องลดอุณหภูมิเพื่อการแช่แข็ง (control rate freezer)
- ★ บริการเติมไนโตรเจนเหลว, ตรวจสอบถัง, ซ่อมถังชำรุด, อะไหล่, ฝาถังขนาดต่างๆ
- ★ ถังบรรจุไนโตรเจนเหลวขนาดต่างๆ